

Ny forskning i musikterapi

August 2018 - januar 2019

*Hanne Mette Ochsner Ridder, professor ved Musikterapiuddannelsen
og Forskerprogrammet i Musikterapi, Aalborg Universitet.*

Kontakt: hanne@hum.aau.dk

Nyt fra Forskerprogrammet i musikterapi

I de gode gamle dage blev en ph.d.-afhandling fra humaniora ofte anerkendt for sit omfang. Jo tykkere og tungere, jo klogere! Der var mulighed for at udfolde sig i lange og grundige forklaringer og komme helt til bunds i begreber og teoretiske udlægnin-ger. De fleste forskerskoler anbefaler nu et loft på sidetallet (på AAU: 250 sider) og sørger samtidig for at afhandlingerne er frit tilgængelige på internettet. Begge dele kan have den heldige konsekvens at afhandlingerne bliver læst af mange flere. Fra forskerprogrammet i Musikterapi er alle afhandlinger tilgængelige fra programmets hjemmeside (www.mt-phd.aau.dk), bortset fra nogle få som er udgivet i bogform el-ler indeholder casemateriale med personfølsomme data. I november 2018 blev listen af afhandlinger tilføjet 3 nye efter at Maya Story, Susan Hart og Unni Johns havde forsvaret deres afhandlinger til de offentlige forsvar der hører med til at erhverve sig ph.d.-titlen.

Dukker der så folk op og lytter til sådanne forsvar, eller er det for en lille, nørdet samling af forskere? Her plejer forsvarerne ved musikterapi at være forbavsende vel-besøgte. Dog slog Susan Hart alle rekorder, da der til hendes forsvar i koncertsalen i Musikkens Hus mødte næsten 500 personer op. Det er flot, når forskning har så manges interesse. **Susan Harts** afhandling omhandlede ikke musikterapi, men da hele det teorigrundlag, Hart arbejder ud fra og har beskrevet, er fundamentet for mange (måske de fleste?) danske musikterapeuter, har det i høj grad været menings-fuldt at hun har været indskrevet på musikterapiforskerprogrammet. I sin afhandling refererer Hart til at der i Danmark fra 2006 til 2016 var en stigning på 91% i henvis-ninger til børne- og ungdomspsykiatrien, og således et behov for undersøgelser og vurderinger af børns følelsesmæssige udvikling. Hart har derfor udviklet et målered-skab, Emotional Development Scale (EDS), som anvendes til at vurdere 4-12 årige børns følelsesmæssige kompetencer og sårbarheder og herunder deres følelsesmæs-sige udviklingsalder. Måleredskabet er baseret på et teoretisk fundament der inte-grerer tilknytningsteori, udviklingspsykologi, traumeteori og hjerneforskning. For at

vurdere om redskabet nu også måler det, det reelt er udviklet til at måle og gør det på en troværdig måde, har Hart i sin forskning udført en psykometrisk testning af redskabet.

Hart, S. (2018). *Psychometric Properties of the Emotional Development Scale: Investigating Reliability and Validity Including Correlating with Marschak Interaction Method and the Neuroaffective Mentalizing Interview*. Aalborg Universitetsforlag. (Ph.d.-serien for Det Humanistiske Fakultet, Aalborg Universitet). Tilgængelig fra www.mt-phd.aau.dk/phd-theses

Unni Johns' afhandling omhandlede, ligesom Harts, børns problemer med emotionsregulering. Johns lagde i sin forskning et perspektiv på non-verbale mikroprocesser hos børn som deltog i intersubjektive terapiforløb. Gennem kvalitative mikroanalyser kunne Johns pege på musikalsk dynamiske mønstre i det terapeutiske samspil som belyser barnets emotionelle udtryk og intentioner samt intersubjektive udvekslinger. Gennem interviews kunne hun påvise en øget affektintegration og udvikling af emotionsregulering til et alderssvarende niveau.

Johns, Unni Tanum (2018). *Musical dynamics in time-limited intersubjective child psychotherapy – an exploration based on microanalysis of therapeutic interplay*. (Ph.d.-serien for Det Humanistiske Fakultet, Aalborg Universitet). Tilgængelig fra www.mt-phd.aau.dk/phd-theses

I den tredje afhandling, som succesfuldt blev forsvaret i november 2018, undersøgte **Maya Story** *Militært seksuelt trauma* som er et særligt belastende problem blandt kvindelige veteraner i USA og som medfører en høj forekomst af posttraumatisk stress. Fem kvinder blev tilbudt et individuelt forløb med sessioner indenfor en kontinuumsmodel af musik og billeddannelse og GIM (Guided Imagery and Music). Et udvalgt forløb blev endvidere gennem en transformativ tilgang formidlet som en dokumentarfilm. Studiet bidrager til den begrænsede forskning i området og skaber øget viden i forståelsen for kvindelige veteraner med seksuelt trauma og PTSD.

Story, M. K. (2018). *Guided Imagery and Music with Military Women and Trauma: A Continuum Approach to Music and Healing*. (Ph.d.-serien for Det Humanistiske Fakultet, Aalborg Universitet). Tilgængelig fra www.mt-phd.aau.dk/phd-theses

I ovenstående afhandling af Maya Story benyttede hun en særlig musikterapeutisk metode, GIM. Samme metode er fokus for et nyt studie ved forskerprogrammet. I august 2018 blev **Tim Honig** fra Delaware i USA indskrevet. Honig peger på at mere end 300 millioner personer på verdensplan er ramt af depression, og han vil gennem et kontrolleret studie undersøge om 10 GIM sessioner kan mindske depression og angst.

Effekt-undersøgelser: rytme

I tidsskriftet Nature fremhæves musikterapi som en omkostningseffektiv, let tilgængelig og helhedstænkende behandlingsmulighed der indeholder følgende kompo-

nenter: sociale, rytmiske, kreative, sansemotoriske, bevægelsesmæssige og vejrtrækningsmæssige. Derfor har musikterapi potentiale til at øge livskvalitet for mennesker der kan være ramt af en række forskellige sygdomme. Der mangler dog forskning der kan forklare de underliggende mekanismer ved musikterapi. Som et særligt fremtrædende element ved musikterapi fremhæves *rytmicitet*, der er i fokus i fx rehabilitering af Parkinsonpatienter hvor forskellige rytmiske interventioner (det kunne være dans) kan forbedre motoriske funktioner. For at forklare hvordan rytmer kan bruges i rehabilitering anvendes begrebet entrainment. Det bliver i Nature-artiklen forstået som opnåelsen af et stabilt tidsmæssigt forhold mellem en ekstern rytmisk stimulus og en indre rytme. Således kan entrainmentprocesser anvendes bevidst med henblik på at ændre fysiologiske og sansemotoriske systemer. Fx menes auditive stimuli at kunne modulere og "entraine" motorisk bevægelse. I en undersøgelse af 20 raske unge fandt et forskerhold frem til at der er forskel på folks indre rytmicitet og på hvordan enkeltpersoner "entrainer" til eksterne rytmiske stimuli. Fx er det vanskeligere at fastholde en puls når tempoet er langsomt. Undersøgelsen viste at rytmiske personerne var bedre til at *holde* en puls, men at dem med lavere grad af rytmicitet var bedre til at *følge* en ekstern puls. Denne viden kan være vigtig for musikterapeuter i deres kliniske arbejde.

McPherson, T., Berger, D., Alagapan, S., & Fröhlich, F. (2018). *Intrinsic Rhythmicity Predicts Synchronization-Continuation Entrainment Performance*. *Scientific reports*, 8(1), 11782.

Fagfællebedømte tidsskrifter: Voices

Musikterapitidsskriftet *Voices. A world forum for music therapy* har siden 2001 publiceret onlineartikler med og uden fagfællebedømmelse. Tidsskriftet, som indgår i den danske bibliometriske liste, udgives af musikterapiforskningsmiljøet ved universitetet i Bergen og er gratis takket været sponsorer. Tidsskriftet har nu fået et flot make-over, og de enkelte artikler kan som noget nyt downloades i pdf-format. Voices redigeres af et internationalt team af musikterapiforskere og inviterer til tværfaglig dialog og diskussion om musik, sundhed og social forandring. Tidsskriftet opfordrer til en kritisk vinkel med fokus på inklusion, sociokulturel bevidsthed og social retfærdighed. I efteråret 2018 udgav tidsskriftet et temanummer om musikterapi og børns trivsel samt et temanummer dedikeret den canadiske musikterapiforsker **Carolyn Kenny**.

Sundhedsstyrelsen: anbefalinger og nationale retningslinje

Sundhedsstyrelsen har den 2. november 2018 udgivet *Anbefalinger for palliative indsatser til børn, unge og deres familier*. Her anbefales støttende indsatser og interventioner for søskende varetaget af psykologer, men desuden at "der tilbydes musikterapi ved en musikterapeut, der kan give barnet en oplevelse af at lindre smerte, uro og angst, give søskende støtte i at udtrykke følelser samt være med til at samle familien".

Af øvrige tilbud, som bør gives, er tilbud om habilitering og psykosocial palliation, som er tværfagligt og individuelt tilrettelagt, og som tager udgangspunkt i hele familiens behov. Her nævnes musikterapeuter blandt det tværfaglige personale der kan tilbyde psykosocial indsats med formålet at forbedre barnets/den unges og familiens livskvalitet ved at tilbyde støtte, rådgivning og lindring.

Sundhedsstyrelsen (2018). Anbefalinger for palliative indsatser til børn, unge og deres familier. Tilgængelig på www.sst.dk

Den 16. januar 2019 udgav Sundhedsstyrelsen en ny klinisk retningslinje til *forebyggelse og behandling af adfærdsmæssige og psykiske symptomer hos personer med demens* med en anbefaling af musikterapi (se uddybende artikel i dette nummer af tidsskriftet).

Sundhedsstyrelsen (2019). National Klinisk Retningslinje for forebyggelse og behandling af adfærdsmæssige og psykiske symptomer hos personer med demens. Tilgængelig på www.sst.dk

Bog om assessment

At kunne foretage assessment er en vigtig del af musikterapeuters arbejde, og kan bestå af alt lige fra kliniske vurderinger af musikpræferencer til diagnostisk screening eller måling af udbytte af et forløb. Der er nu udgivet en samlet bog om musikterapi-assessment som er redigeret af **Stine Lindahl Jacobsen**, **Eric Waldon** og **Gustavo Gattino**. Her gives indblik i en lang række musikterapiassessmentmodeller, hvordan sådanne redskaber standardiseres, og hvordan de kan anvendes og implementeres i det kliniske arbejde. Bogen indeholder 3 indledende oversigtskapitler for både praktikere og forskere samt kapitler af bl.a. **Søren Hald** om assessment af interpersonelle kommunikative kompetencer, Stine Lindahl Jacobsen om assessment af forældre/barn-interaktion og **Sanne Storm** om assessment af stemmen (se boganmeldelse i dette nummer af tidsskriftet).

Jacobsen, S. L., Waldon, E., & Gattino G. (Eds.) (2018). *Music Therapy Assessment. Theory, Research, and Application*. London: Jessica Kingsley Publishers.

I 2018 blev der fra musikterapiteamet på Aalborg Universitet publiceret 31 forskningsartikler og 5 ph.d.-afhandlinger udover øvrig forskningsformidling. For et overblik over denne forskning, kan du finde en samlet liste på musikterapiuddannelsens hjemmeside: www.musikterapi.aau.dk/forskning/publikationer